CURIER LONDONEZ

TRANSFORMAREA UNUI PALAT REGAL

Un salon din palatul St. James unde se fac pachetele pentru prizonierii britanici.

Palatul St. James, a doua reședință oficială a familiei regale britanice, a suferit o transformare în timpul ultimelor luni. Mașini de scris țăcănesc toată ziua în fostele apartamente regești și prețioasele panouri și picturi sunt ascunse îndărătul grămezilor de pachete cu alimente și articole de îmbrăcăminte, destinate prizonierilor englezi, civili sau militari, din Germania.

Palatul a fost pus la dispoziția Crucii Roșii britanice și Corpul de ambulanță St. John a fost însărcinat cu această operă umanitară.

Această veche clădire din epoca Tudorilor e reședința oficială a regelui. Ambasadorii sunt acreditați pe lângă curtea de la St. James. Totuși azi e foarte puțină activitate diplomatică în palatul de unde s'a proclamat urcarea pe tron a regelui George al VI-lea.

In momentul de față, în afară de un personal foarte redus, întreținut la întreținerea palatului, acesta e ocupat în întregime de voluntari, a căror atribuție e să îngrijească de repartizarea echitabilă a pachetelor pentru prizonieri.

Situația prizonierilor de război e reglementată printr'o lege internațională și ar fi imposibil ori cărei țări să se dedea la acte de barbarie față de prizonierii pe cari îi are în mână. Nu numai fiindcă observatori neutri vizitează lagărele, dar și fiindcă teama de represalii oprește pe oricare dela astfel de acte. Fiecare prizonier primește un pachet pe lună dela St. James Palace și la fiecare trei luni, familia îi poate trimite un pachet pe aceeași cale.

Conținutul pachetelor e cercetat cu deamănuntul pentru a se împiedeca strecurarea vre-unui obiect interzis, căci aceasta ar constitui o încălcare a acordului internațional și ar pricinui suferințe zadarnice oamenilor, cari se găsesc în mâinile inamicului.

NOUL MINISTRU AL APROVIZIONARII

Acum trei ani d. C. R. Attlee, astăzi ministrul justiției, a spus despre actualul ministru al aprovizionării: „D. Herbert Morrison a arătat ce poate face, conducând un oraș mare. Pe viitor, va arăta ce poate, conducând o țară mare". Aceste cuvinte profetice s'au împlinit.

D. Morrison, care a adus adeseori critici departamentului aprovizionării, e azi șeful lui.

Fiul unui polițist londonez, Herbert Morrison și-a început viața făcând pe comisionarul, dar printr'o muncă dârză, printr'o energie fără margini și printr'o remarcabilă abilitate, a devenit curând secretarul primului partid laburist din Londra, cu un salariu de o liră pe săptămână.

Când a fost ales în parlament în 1923, unii membri ai Camerii Comunelor, l-au ironizat, la început, pentru origina sa obscură, dar curând și-au dat seama că se găseau în fața unei adevărate personalități.

1934 a fost primul conducător socialist al consiliului municipal al Londrei și ca „prim ministru al Londrei", a avut un deosebit succes, neezitând nici odată să ia cele mai drastice măsuri, atunci când era nevoe. Astfel ,de ani de zile consiliul ezita să ia o hotărâre în privința frumosului, dar

.D HERBERT MORRISON ministrul aprovizionării

primejdiosului pod Waterloo. D. Morrison a dat ordin să fie dărâmat și înlocuit printr'o construcție modernă.

In criza din Septembrie 1938 el avea pregătite planurile evacuării care a fost pus în practică la sfârșitul lui August 1939.

ACTIVITATEA EXCEPȚIONALA A POȘTEI

Unul din departamentele de stat cele mai active în timpul acestui războiu este desigur acela al poștei, care încurând va trebui să ducă la bun sfârșit sarcina de a distribui cele cinci milioane de carnete de alimente, valabile de la 1 Iulie în sus.

Dela începutul războiului, acest minister a pierdut 34 de mii de funcționari din personalul lui normal, aceștia fiind chemați pe front. Intre ei se numără nu mai puțin de opt mii de ingineri.

Alte dificultăți s'au ivit din pricină că multe linii telefonice au trebuie să fie rezervate exclusiv guvernului. Poșta a avut apoi de îndeplinit unele servicii noui, cum a fost, de pildă, achitarea îndemnizațiilor pentru încuartierarea evacuaților.

Cu toate aceste dificultăți, serviciul poștal n'a suferit prea mult și, în tot cazul, se poate spune că cetățeanul englez o duce mult mai bine în această privință decât pe vremuri. In primii ani ai secolului trecut nu existau cutii de scrisori. Cetățeanul englez își ducea scrisoarea la poștă și acolo funcționarii respectivi o tineau în fața unei lumânări aprinse, ca să descopere câte foi erau în ea, deoarece se plătea după numărul lor. Acesta e motivul pentru care scrisorile din acele vremuri se scriau pe foaia dublă și apoi în cruciș peste rânduri. Când ne gândim la acele zile grele, cei 2 jum. penci pe cari îi plătim acum pentru o scrisoare oricât de lungă, expediată la depărtări de sute de mile, ni se par o taxă destul de mică.

GOSPODINELE FAC CEONOMIE

Mii de femei din clasa de mijloc, care în zilele dinaintea războiului își trimiteau bucătăresele la piață, sau comandau cele necesare prin telefon, se duc acum cu coșnița și își fac singure cumpărăturile. Ele urmează pilda gospodinelor franceze, care și-au făcut totdeauna singure piața, și n'ar îngădui nici odată să se creadă că o servitoare ar fi mai pricepută decât ele.

Gospodinele noastre sunt încântate acum, văzând că pot cumpăra lucruri mai ieftine și mult mai bune, deoarece le aleg singure. Cele care n'au fost deprinse să se ocupe de așa ceva, pot învăța acum multe dela femeile din clasele muncitoare, cari știu să-și împartă mai bine bugetul.

Unele prăvălii au afișat acum un apel către cliente, rugându-le să-și aducă cu ele coșnițele" spre a economisi hârtie și vapoare".

Gospodinele deci, cari își aduc coșnița și spun negustorului: „Nu te mai osteni să-mi împachetezi...", salvează zeci de vapoare și sute de vieți, căci e știut că hârtia e una din cele mai grele mărfuri.

Inainte de războiu, consumatorii azvârleau șoricul de la bacon și se pierdeau astfel anual 2 mii de tone de grăsime. Azi, femeile și-au dat seama că-l pot întrebuința pentru a face mai grasă supa și unele mâncăruri. De altminteri, regina Mary recomanda totdeauna bucătarului palatului să folosească șoricul baconului pentru supa ce se servea la masa regală.

OAMENI
cari ar putea fi de folos

Intr'o circulară adresată capilor de autorități locale, d. ministru de interne releva, recent, rolul nefast al unor propagandiști anonimi, fie mânați de interese oculte, fie tărâți ei înșiși pe acest plan, de lipsa de răspundere. Aceasta învederează cât rău pot aduce cuvintele și svonurile necontrolate.

E o acțiune negativă, distrugătoare, bazată pe simple svonuri, cari se răspândesc tot mai larg, ca cercurile în apă, în jurul punctului unde ai aruncat piatra și pătrund tot mai adânc, aducând efecte adesea nebănuite.

Și în timp ce atâtea svonuri necontrolate, necugetate și adesea ireale, circulă cu putere de monedă legală, mai cu temei decât cea acoperită de aur, atâtea cunoștinți utile așteaptă, nebăgate în seamă aproape de nimeni, un cât de mic interes din partea mulțimilor, cărora li se adresează, și le-ar putea fi folositoare.

Ce necesară ar deveni cafeneaua în ziua când, în loc de știri inventate, ar răspândi sfaturi folositoare; când în locul ideilor nesănătoase ar servi doar pentru circulația celor creatoare; ar populariza idei și acțiuni utile și ar îndemna pe oameni la lucru, pentru valorificarea energiilor și bogățiilor țării! Așa precum altădată, în saloane și în locuri de întâlnire, se lansau curente literare și doctrine politice sau filosofice.

Citesc chiar acum un articol documentat și plin de interes, despre „Rolul propagandei economice în economia planificată" (I. Al. Rocenic, în Analelele economice și statistice, an. 23, No. 1—3, 1940).

Și mă opresc la un tablou înfățișând atâtea bogății ale țării, ce nu așteaptă decât mintea și brațele chemate să le pună în valoare:

Țara noastră are un sol fertil de 14 milioane ha.; păduri, 7 mil. ha.; vii și livezi, 600.000 ha.; „posibilități de creștere și de sporire a inventarului animal a cărui valoare este apreciată la 40 miliarde lei"; ape „din cari se scoate — sub capacitatea normală — cantitatea de peste 40 milioane kg. pește"; „întinse suprafețe cu gaz metan — rezervele sigure și probabile sunt evaluate la 80 miliarde metri cubi; cu gaze naturale din regiunile petrolifere și transilvane, evaluate la 500 miliarde m. cubi; cu o putere energetică produsă de cursurile apelor, apreciată la 4½ mil. H. P., din care numai 3,5% este folosită; cu zăcăminte de aur și argint ale căror rezerve sunt apreciate la 60.000 kg.; având rezerve de cărbune apreciate la 3 miliarde tone, care ar permite o exploatare de sute de ani; cu rezerve de fier apreciate la 33 mil. tone; și minereuri de mangan — rezervă apreciată la 9 mil. tone; crom—rezerve de 2 mil. tone; pirită, 8 mil. tone; posedând milioane de bauxită necesară extracției aluminiului, atât de căutat de industrii, mai ales de cele pentru apărarea națională, și totuși, zăcămintele abia au fost identificate; având cupru în asociație cu calcopirite de aur, plumb, zinc, mercur, ambră, asfalt, mică și masive de sare cu rezerve aparente apreciate la 9 miliarde tone, iar cele posibile la 40 miliarde tone; cu peste 3400 cariere de granit, marmoră, calcar, nisip, cuarț, argilă, bazalt, gips, caolin, gresie și altele ;cu ape minerale termale, sărate, concentrate cu nămol, alcaline, cloruro-sodice, sulfate, carbo-gazoase, litinale și feruginoase, a căror putere terapeutică și curativă este de neevaluat".

Și totuși, în această țară „al cărei motto ar trebui să fie: Arcadia secolului al XX-lea", 100.000 de familii trăiesc în bordee insalubre, iar 600.000 de familii în case de pământ acoperite cu paie, și având ferestre fixate, prin care aerul și soarele nu pătrund niciodată; din cele 3.300.000 gospodării rurale ale țării, 37% nu au nici-o vită trăgătoare; peste 32% nu au nici-o vacă și 46% nici-o oaie (după datele d-lui ing. N. Caranfil).

Avem posibilități uriașe și nevoi multe, în care și-ar putea găsi întrebuințare brațele ce stau azi degeaba; cari pun atâtea probleme încât s'ar osteni cu folos, în deslegarea lor, mințile cele mai inventive; și în loc să născocească „știri" fantastice, ar crea, cu ingeniozitatea lor, realități aducătoare de belșug. In loc să invente svonuri păgubitoare, ar lansa idei creatoare de valori și ar convinge pe cei din jurul lor, de necesitatea și de posibilitățile de valorificare a acestor bogății. In locul unei propagande nefaste, s'ar pune în slujba propagandei economice.

Și din șomeri ai colțurilor de stradă, ar deveni elemente creatoare, folositoare și lor și societății.

LIVIU MIRESCU

INSEMNĂRI

DÂMBOVIȚA

Trec adeseori pe cheiul Dâmboviței, purtat de nostalgia râurilor noastre ce se rostogolesc din munți și cari poartă în vuetul valurilor atâta poezie.

Desigur că Dâmbovița, cu apa ei când verzue, când cenușie sau neagră ca păcura — deși cântecul ne-o înfățișează altfel:

Dâmbovi'ă apă dulce
Cin'te bea nu se mai duce...

nu-ți poate da aici în larma asurzitoare a Capitalei, decât o vagă reminiscență a farmecului desprins din apele ale căror maluri sunt umbrite de sălcii și anini.

Am putea spune că Dâmbovița a ajuns să fie domesticită, împrumutându-i-se și ei ceva din caracterul urbanistic al Capitalei, cu tot conflictul ce se iscase acum câtiva ani între primăriile de Negru si Albastru, — cum să fie ornamentate cele două maluri despărțite în ce privește jurisdicția administrativă prin linia de delimitare a celor două sectoare

Una din primării a sădit pe malul ce cădea în raza ei, arbusti cu flori galbene, iar cealaltă a semănat pur și simplu numai iarbă. Deși primăriile de sectoare s'au desființat, Dâmbovița a rămas cu acelaș decor

Dar nu acest fapt m'a determinat să scriu aceste rânduri. Dimpotrivă, cu totul altceva. Acum câteva zile iarba de pe malul mai puțin favorizat de edili, era cosită de oamenii primăriei, pe întreaga întindere și aruncată pe apă.

Oare nu se putea strânge acest nutreț — o cantitate destul de mare — pentru caii primăriei, sau dacă serviciile noastre edilitare sunt pedeantregul motorizate, ca să fim în ritmul vremii, — nu putea fi dat, chiar pe un preț modest, unor oameni dela periferia orașului pentru vitele lor?

E o simplă constatare de gospodărie mărunță într'un oraș mare.

C. ȘOLDAN

Comori în fundul mărilor

Oceanele cuprind cantități considerabile de metale prețioase. Un ziar din Paris ne informează că o societate industrială din Cleveland a anunțat că va pune la bătaie un milion de dolari pentru captarea magneziului din apa de mare.

Magneziul, care e cel mai ușor metal din lume (cântărește cu 30% mai puțin de cât aluminiul) este folosit astăzi la fabricarea motoarelor de avion.

PENTRU FRUMUSEȚEA DV

Întrebuințați zilnic renumitele produse ale firmei Richard Hudnut, cunoscute în lumea întreagă pentru calitatea lor.

PUDRĂ, CREMĂ, FARD, ROUGE

RICHARD HUDNUT

Produse cosmetice

PARIS•NEW•YORK

Ședința de Marți a Academiei Române

In ședința intimă a Academiei Române dela 28 Mai c., au fost aleși membri de onoare ai acestei Instituții d. *Ivan Mestrovic*, marele sculptor al vremurilor noastre și părintele *Vitalien Laurent*, directorul institutului francez de studii bizantine din București.

Ocupându-se de întrebuințarea veniturilor fondurilor Maria Antachi și C. G. Vernescu, Academia a hotărît acordarea, în anul viitor, a patru premii din fondul Antachi, de câte 50.000 lei fiecare, sub denumirea *„Premiile Elena și Gheorghe M. Vlasto"*. Aceste premii se vor da pentru opere de pictură, de sculptură și pentru lucrări juridice. Tot din venitul acestui fond se vor da și două burse de câte 100.000 lei, pentru specializare în străinătate. Una va fi pentru studiul istoriei și se va acorda unui licențiat; cealaltă se va acorda unui inginer care va avea să studieze în străinătate lucrările de asanare, în special cele făcute în contra malariei.

Din venitul fondului C. G. Vernescu s'a hotărît a se da un premiu de 35.000 lei pentru lucrări juridice și unul de 50.000 lei pentru lucrări sociale și economice.

Ceaiul dela legația sovietică

Marți a fost în noul palat al legației sovietice dela Șosea, un ceai oferit de d-na și d. Paul Kokuliev, însărcinatul de afaceri al Uniunii sovietice în România. Ceaiul a fost urmat de o reprezentație cinematografică cu filmele: „Parada de 1 Mai la Moscova 1940" și „Pentru ochii tăi frumoși" (Tractoriștii).

Au luat parte d-nii: C. Argetoianu, consilier regal, Grigore Gafencu, ministrul afacerilor străine cu d-na. Petre Andrei, ministrul educației naționale. M. Ghelmegeanu, ministru de interne cu d-na. M. Ralea, ministrul muncii C. C. Giurescu, ministrul propagandei cu d-na. Gh. Ionescu-Sisești, ministrul agriculturii, Silviu Dragomir, ministrul minorităților, prof. Ciobanu, ministrul cultelor, prof Hortolomei, ministrul sănătății. Radu Portocală, ministru pe lângă președinția consiliului, Teofil Sidorovici, comandantul Străjii Țării, Horia Grigorescu, subsecretar de stat la Interne, Gh. Vântu, subsecretar de stat la interne, M. Șerban, subsecretar de stat la domenii, Grigorovici, subsecretar de stat la Muncă.

Suphi Tanrioer, ambasadorul Turciei, Fr. Fabricius, ministrul Germaniei cu d-na și d-șoara, Bardossy, ministrul Ungariei cu d-na, Luclian, ministrul Chinei cu d-na, Reuterswald ,ministrul Suediei, Franklin Gunther, ministrul Statelor Unite, ambasador Grigorcea, general Argeșanu, fost prim ministru, general Dombrowski, primarul general al Capitalei, profesor D. Gusti, profesor Rădulescu-Motru, președintele academiei române cu d-na, C. Vișoianu, fost ministru, Th. Solacolu, directorul agenției Rador, Vladimir Ionescu, directorul presei din ministerul propagandei, numeroși ziariști străini și români, etc.

Marți a plouat în toată țara

Furtună și manifestațiuni electrice au fost numai in anumite regiuni.— Grindină a căzut doar in Capitală și pe alocuri in județ

O ploaie torențială — precedată de furtună și puternice manifestațiuni electrice: tunete, fulgere și trăznete, — însoțită de grindină, s'a abătut eri după amiază asupra Capitalei.

Incă dela ora 3, după amiază, nori groși au început să acopere din belșug cerul, în direcțiunea nord-est, nori cari însă s'au dispersat după 15-20 de minute. Nu mult după aceasta, alte straturi de nori groși au întunecat văzduhul pe toată regiunea de nord-est și sud-est. S'a stârnit apoi furtună, cu tunete, fulgere și câteva descărcări electrice, după care a început, pela 3.45 după amiază, o ploaie torențială însoțită de grindină în mărimea bobului de mazăre. Cu oarecari întreruperi, ploaia a continuat să cadă atât între orele 3-6 cât și 6-8 după amiază, precum și seara după ora 9 și 12 noaptea.

DATELE INSTITUTULUI METEOROLOGIC

După datele pe cari ni le-a comunicat astă noapte „Institutul meteorologic central", ploaia de Marți a fost generală, căci au căzut averse în toată țara: Oltenia, Muntenia, Transilvania Bucovina, în sudul Basarabiei cât și pe litoralul Mării Negre, la Constanța, Mangalia și Balcic.

Furtuni mai puternice însoțite de manifestațiuni electrice, au fost numai în anumite regiuni, în afară de București și anume la: Tg.-Mureș, Predeal, Pitești și Călărași. Grindină a căzut însă numai în Capitală și nu pe toată întinderea vastului oraș, cât și în județul Ilfov ,dar pe suprafețe foarte mici.

UNDE A PLOUAT

La ora 3 după amiază a plouat la: Buzău, Mediaș, Tg.-Mureș, Cernăuți, Câmpulungul moldovenesc, Iași, Brusturoasa. La ora 6, a plouat la: Călărași, Bistrița, Cernăuți, Galați, Iași, Vișeul de Sus, Cluj, Petroșani, Deva, Satu Mare, Oradia, Chișinău, Ismail, Cetatea Albă, Bugaz, Predeal, Boița (Sibiu).

Intre orele 3-6 d. a. și 6-8 seara au mai căzut averse la Brașov, R. Vâlcea, Pitești, Tecuci, Tg. Ocna, Sulina, Constanța, Mangalia, Balcic.

Cea mai mare cantitate de apă a căzut la R.-Vâlcea, unde pluviometrul a marcat 25 de milimetri, ceea ce înseamnă 25 de litri pe metrul pătrat. Vin apoi: Câmpulungul moldovenesc cu 20 mm.; Mediaș, 17 litri pe metrul pătrat; București: 16; Tg.-Mureș și Sibiu: 14; Petroșani: 12; Tg.-Ocna 11; Brusturoasa și Cetatea Albă, 10 litri de apă pe metrul pătrat. In restul țării cantitatea de apă căzută a fost sub această din urmă cifră.

INUNDAȚII IN CAPITALA

In unele cartiere mai joase din Capitală, sau unde canalele s'au înfundat de gunoaiele aduse de șuvoaie, s'a produs și unele inundații, — apa pătrunzând prin pivniți și subsoluri și anume în: str. Labirint nr. 171; strada Brezoianu; b-dul Ferdinand nr. 146 bis; b-dul Filantropia nr. 100; șos. Bonaparte nr. 42 bis; str. Paris nr. 10 bis; str. Teodor Ștefan nr. 4; str. Bitolici nr. 65 ;str. Toma Stelian nr. 9; str. Roma nr. 29.

De asemeni în șoseaua Jianu și Parcul Filipescu precum și la unele ferme din jurul Capitalei.

Pretutindeni, în Capitală, unde s'au produs inundații, au venit în ajutor echipe speciale dela „U. C. B." (serviciul canalelor), cari au procedat la scoaterea apei din pivniți și subsoluri.

I. LEFTER

Ravagiile ploilor în jud. Dâmbovița

Târgoviște, 28 Mai

In urma ploilor torențiale ce au căzut, in ultimul timp, in diferite regiuni ale județului, apele au venit mari și au dat naștere la inundații, cari au pricinuit mari stricăciuni.

Apele venind mari în regiunea Bărbuleț, au distrus podul depe șoseaua dintre Bărbuleț-Râul Alb; șoseaua dintre Pietrari-Râul Alb a fost distrusă și circulația oprită, comuna Râul Alb rămânând izolată.

Apa râului Argeș a inundat lunca din regiunea Pătroaia; podul depe șoseaua ce duce la comuna Ciupa, a fost rupt, întrerupându-se circulația între aceste comune.

Astăzi, d. a. o ploaie torențială cu grindină, a căzut asupra regiunii Târgoviștei. Grindina a pricinuit stricăciuni viilor și pomilor fructiferi.

La Turtucaia

Turtucaia, 28 Mai.

Marți d. a., o puternică ruperе de nori s'a abătut asupra regiunii Turtucaia.

Șuvoaele de apă au inundat străzile orașului, iar bolovanii de piatră veneau deavalma pe străzi.

Circulația pe Dunăre s'a întrerupt brusc din cauza cetii și a furtunii.

Oamenii, surprinși pe câmp, fugeau speriați spre adăposturi.

Ploaia a fost însoțită de puternice manifestațiuni electrice. Grindină n'a căzut.

Vizitele d-lui ministru Ștefan Ciobanu
în județele Ismail și Cetatea-Albă

In continuarea vizitelor pe care d. prof. Ștefan Ciobanu, ministrul cultelor și artelor, le face în Basarabia pentru a se interesa pe teren de stările și nevoile locale, d-sa însoțit de d. col. Adamovici, deputat al ținutului Nistru și de d. E. Ciurea, șef de cabinet, a inspectat județele Ismail și Cetatea-Albă.

In drum spre Bolgrad, d. ministru Ștefan Ciobanu s'a oprit în comuna Tabacu. D-sa s'a interesat în deaproape de nevoile comunei și a arătat măsurile pe cari guvernul înțelege să le ia pentru ajutorarea locuitorilor. S'a adus la cunoștința oamenilor, hotărirea guvernului, de a reduce impozitul pe vii și de a se amâna scoaterea hibrizilor.

De la Tabacu d. ministru al cultelor și artelor a mers la Bolgrad.

După aceea a urmat o consfătuire la primărie unde d. ministru a fost pus la curent cu diferitele chestiuni care privesc gospodăria orașului.

Apoi d. ministru s'a îndreptat spre comuna Cișmeaua unde populația bulgară din această comună i-a făcut o caldă primire și arătând micile nevoi, a ascultat cu încredere sfaturile și recomandările d-lui prof. Șt. Ciobanu, ministrul cultelor și artelor.

La orele 11 d. ministru a sosit la Ismail. La prefectură a prezidat un sfat al reprezentanților autorităților și ai fruntașilor F. R. N.

Cu acest prilej d. ministru Ciobanu a arătat marea grijă pe care M. S. Regele și guvernul o au pentru provincia dintre Prut și Nistru și a îndemnat pe reprezentanții autorităților să-și dea toată silința pentru binele populației.

D. ministru a inspectat apoi liceele și seminarul local.

In după amiaza aceleiași zile d. ministru a vizitat comunele I. G. Duca și Regele Carol al II-lea.

A doua zi, d. ministru Ciobanu a sosit la Cetatea-Albă.

La prefectura orașului, s'a ținut sfatul cu reprezentanții diferitelor autorități, demnitarii F. R. N. și fruntașii minorităților.

In județ, a vizitat com. Bairamcea și I. G. Duca.

Ultima vizită, d. ministru a făcut-o în comuna Sărata. Adresându-se locuitorilor acestei comune, în care conviețuesc o sumă de minoritari, d. ministru a arătat prețuirea de care se bucură această minoritate, datorită muncii serioase și spiritului gospodăresc pus cu loialitate în serviciul general și le-a adus la cunoștință hotărîrile pe cari guvernul le-a luat pentru binele claselor producătoare basarabene.

In general măsura luată de a reduce impozitele pe vii și amânarea scoaterii hibrizilor a fost primită cu vie bucurie de populația basarabeană, care a văzut aici o primă dovadă a înaltei solicitudini a M. S. Regelui și guvernului, pentru Moldova dintre Prut și Nistru.

Dela Sărata, d. ministru a luat trenul spre București.

DELA NISTRU PÂN'LA TISA...

LA UMBRA CTITORIILOR VOEVODALE
IV. — Despre pomi...

Parcul din orășelul Vijnița (jud. Storojineț).

Intr'o dimineață am plecat de la Cernăuți la Storojineț, cu autobuzul care face cursa între aceste două orașe.

In ajun, trecusem pela stațiunea de pornire, cerând să mi se rezerve un loc.

— Nu e nevoe! mi s'a răspuns (cu accent), locuri sunt destule; veți avea pe cel mai bun!

Dimineața m'am dus, deci, liniștit, să iau autobuzul. Era plin de călători. Un singur loc nu părea ocupat. Credeam că e pentru mine și m'am așezat.

— Scuzați, — mi-a spus șoferul, — dar e rezervat pentru un domn căpitan.

M'am sculat fără necaz, nici murmur și m'am înghesuit pe banca din fund. Slab cum sunt, mă mulțumesc și cu o palmă de spațiu.

După câteva minute, pe locul rezervat căpitanului s'a instalat un sin Ghidale oarecare. Șoferul l-a prevenit ca și pe mine. Jupânul a filozofat calm:

— Și dacă nu vine căpitanul? Ci, să rămână locul liber?

Intre timp, s'au mai urcat niște călători. Șoferul i-a plasat pe scăunele așezate între banchete. Astfel autobuzul s'a umplut la maximum.

Cu un minut înaintea plecării a apărut și căpitanul, căruia i se rezervase locul. Jupânul care-l expropriase provizoriu a trebuit să se scoale. Și cum nici pe scăunele nu mai erau locuri, a călătorit nenorocitul, până la Storojineț, în picioare, arcuit ca o cobiliță, cu o mână încleștată de o curea și cu capul isbindu-se de tavanul vehiculul la fiecare hop.

— Vezi, sin Ghidale, — i-am spus râzând, — Dumnezeu te-a pedepsit!

El m'a privit chiorâș și a mai isbit odată cu craniul în acoperișul de tablă al autobuzului.

Afară de căpitan, de un gospodar rutean mustăcios și voluminos și de servitorul dv., toți ceilalți călători erau israeliți.

Vorbeau cu toții laolaltă, gesticulau, împânau aerul, ca pe o diafană slănină, cu iz de usturoi și grăsime râncedă.

Autobuzul devenise un ghetto pe roate.

*

La Storojineț, d. colonel Turburescu, prefectul județului, m'a primit deosebit de curtenitor, oferindu-se pe loc să mă călăuzească pe meleagurile gospodărite de d-sa.

A fost o călătorie plăcută, însuflețită de scărmănarea a o pusderie de subiecte demne de luat în seamă.

De pildă, aceea a pomilor plantați pe marginile șoselelor.

Imi amintesc foarte bine cum, acum trei ani, călătorind tot prin Storojineț, mă înăbușeam de ciudă, văzând cum oamenii stârpeau frumoșii arbori plantați în lungul șoselelor, crestând adânc în scoarță, pe care o jupuiau pe întinderi mari, osândind astfel copacii să se usuce.

— Ce-aveți cu bieții pomi, măi oameni buni! îi dojenea d. Apati, prefectul de pe acele vremuri.

— Fac umbră ogoarelor! răspundeau încruntați țăranii.

Desigur, tare greu era să-i convingi că se înșeală, că umbra aceea nu dăunează, că dimpotrivă, ea păstrează puțină umezeală pe șosea, împiedicând repedea ei măcinare și norii uriași de praf.

Zeci, sute, — poate mii de copaci, — au fost astfel asasinați mișelește. Drept e că nu erau decât plopi sau paltini; aveau însă înfățișare înaintașă și tare frumoasă înfățișare, cu trunchiurile lor groase cât butia și frunzișul de mătase verde cu argint.

Acum, pe marginea șoselelor din Storojineț n'am mai văzut copaci. Se vede treaba că țăranii au reușit să-i stârpească.

In schimb, am numărat puzderie de meri „Jonnathan", proaspăt plantați. Mi s'a spus că numai în primăvara aceasta au fost răsădiți peste zece mii de bucăți, în tot lungul drumurilor.

Aceasta însă nu-i o minune. Minunea e alta. In loc să-i smulgă pur și simplu, — cum ar fi fost de temut, — țăranii au prins a-i îndrăgi și a-i înconjura mai în tot locul cu pari și apărătoare împotriva vitelor.

Ici-colo, câte un netrebnic a mai retezat smiceaua plăpândă a mărului de soi spre a-și face din ea codiriște la bici. Dar cazurile acestea sunt rare. Cei mai mulți pomi plantați în județul Storojineț pe marginile șoselelor sunt astăzi îngrijiți și îndrăgiți de țărani.

De umbra pe care ar putea-o face ogorului nici nu se mai pomenește.

Problema plantațiilor pe șosele a preocupat pe multă lume. Cred că nu este prefect în țara românească, să nu-i fi închinat bani și trudă.

După cele văzute în Storojineț, socot că singura soluție care poate fi adoptată cu cei mai mulți sorți de isbândă este plantarea de pomi fructiferi. Din clipa în care știe că va avea folos dela arborele care-i umbrește ogorul, țăranul îl va lua sub ocrotirea și îngrijirea lui. Nu-l va mai reteza spre a-și face coadă la bici și nici nu-l va mai asasina hoțește, crestându-i scoarța spre a-l sili să se usuce.

Mi-ar face mare bucurie ca rândurile acestea să fie citite și de cei pe cari problema îi muncește.

ION DRAGOMIR